

Lijst van vragen

Vragen over de antwoorden op eerdere vragen over de 15e Voortgangsrapportage Zandmaas en Grensmaas (18 106, nr. 196)

1

Is het waar dat het aan Limburg gegarandeerde hoogwaterbeschermingsniveau per 2015 (en voor de Grensmaas reeds vertraagd tot 2017) door financiële en procedurele oorzaken niet haalbaar is gebleken?

2

Hoe kan het dat nu pas blijkt dat – hoewel er nog zes jaar te gaan is tot de oorspronkelijke streefdatum – deze ruim tien jaar geleden afgegeven garantie niet haalbaar is en wie is daarvoor verantwoordelijk?

3

Welke maatregelen zijn of worden overwogen om de bovengenoemde garantie per 2015 (en 2017) alsnog waar te maken? Wordt daarbij bijvoorbeeld gedacht aan dijkverzwaring?

4

Welke inspanningen overweegt u zelf te plegen om alsnog zo goed mogelijk inhoud te geven aan deze rijksverplichting?

5

Wat is binnen de projecten Zandmaas en Grensmaas de prioritering in te realiseren werken?

6

Welke werken binnen de projecten Zandmaas en Grensmaas moeten onverkort worden uitgevoerd?

7

Is het waar dat de provincie Limburg in februari 2009 aangeboden heeft om in partnerschap met het ministerie van VenW de opgaven op het gebied van hoogwaterbescherming, klimaatadaptatie en gebiedsgerichte duurzame ontwikkeling in de Limburgse Maasvallei op te pakken? Zo ja, is het waar dat u nog niet gereageerd heeft op dit aanbod? Zo ja, waarom niet? Is het gebruikelijk dat de reactie op een dergelijk aanbod zo lang uitblijft?

8

Welk belang zou u hechten aan een partnerschap zoals de provincie Limburg dat heeft aangeboden?

9

Is het waar dat u een quick scan heeft uitgevoerd om de veiligheid-sopgave voor de Zandmaas voor de korte termijn (beter) in beeld te krijgen?

Zo ja:

a. Is het waar dat deze quick scan is uitgekomen op een investeringsbehoefte van naar schatting 470 miljoen euro, exclusief grondverwervings- en proceskosten, en is het reëel om aangaande de laatstgenoemde kosten uit te gaan van 20%, respectievelijk 10%, zodat de schatting van de investeringsbehoefte in totaal uitkomt op 611 miljoen euro?

b. Is het waar dat bovengenoemde quick scan uitsluitend uitgaat van het bouwen van waterkeringen?

c. Wat zal het hoogwaterstandverhogend effect van de in de quick scan opgenomen waterkeringen bij benadering zal zijn?

- d. *Is er ten aanzien van de waterkeringen in deze quick scan een ruimtelijke afweging gemaakt? Zo ja, door wie?*
- e. *Hebben deze waterkeringen in de regio (inclusief de gemeenten) enig draagvlak? Zo ja, in hoeverre?*
- f. *Hoe verhouden deze keringen zich tot de veiligheidsopgave op de lange termijn en maatregelen die in dit kader nodig zijn om tot hoogwaterstandverlagingen te komen?*
- g. *Is het waar dat in het kader van de quick scan advies is ingewonnen bij het Expertise Netwerk Water (ENW)?*
- h. *Zo ja:*

- A. *Is het waar dat het ENW adviseert de veiligheidsfilosofie ten aanzien van de Maas te wijzigen? Zo ja, is er gevolg gegeven aan dit advies en, zo ja, hoe? Indien er geen gevolg aan het advies is gegeven, waarom niet?*
- B. *Kan, kennismemend van het advies, gesteld worden dat de inzichten ten aanzien van (het functioneren van) de Maas (/het Maassysteem) sinds de hoogwaterstanden van 1993, 1995 en 2002 zodanig zijn verbeterd/veranderd dat van invloed moet zijn op de verbinding tussen waterveiligheidsopgaven voor de korte en de lange termijn?*
- C. *Kan uit het advies worden afgeleid dat het stedelijk gebied van Venlo in de huidige veiligheidsfilosofie functioneert als retentiegebied voor het benedenstroomse deel van de Maas? Zo ja, hoe is dit, tegen de achtergrond van het rijkshoogwaterbeschermingsbeleid, aan de bewoners en gebruikers van dat stedelijk gebied uit te leggen?*
- D. *Wat zouden de consequenties zijn voor het benedenstrooms gelegen Brabantse en Gelderse gebied van het (geheel of gedeeltelijk) volgen van dit advies?*
- E. *Hoe zouden deze consequenties zich verhouden tot de in die gebieden gehanteerde «waakhoogten»?*
- F. *Kunt u aan de hand van de resultaten van de tweede toetsronde aangeven of deze consequenties binnen het reguliere rijkshoogwaterbeschermingsprogramma ondervangen zouden kunnen worden en welke veiligheidsrisico's daarbij aan de orde zouden zijn?*

10

Onderkent u dat het noodzakelijk is om nu een verbinding tot stand te brengen tussen de waterveiligheidsopgave voor de korte en de lange termijn? Zo ja, kan het provinciaal meerjarenplan Zandmaas 2 daar – gelet op het advies van de commissie Veerman (pag. 62) – een wezenlijke rol in spelen? Zo ja, zou dit betekenen dat een partnerschap, zoals door de provincie Limburg gevraagd, voor de korte termijn zeer batig en voor de lange termijn uiterst kosteneffectief, en dus zowel in het belang van de regio als in het belang van het rijk zou zijn?

11

Welke natuurdoeltypen worden nagestreefd in de projecten Zandmaas en Grensmaas en welke daarvan zijn uitzonderlijk en lopen – in nationale context beschouwd – een risico als de natuurontwikkeling in de projecten Zandmaas en Grensmaas vertraging oploopt?

15

Onderkent u dat het uitblijven van antwoorden van uw zijde op brieven en het zonder overleg niet reageren op adviezen de indruk kan wekken dat de regio slechts wordt betrokken in het nationaal waterbeleid om er kennis van te nemen? Zo ja, kan het dan terecht zijn dat de provincies/regio's de indruk hebben dat hen bij het inrichten van het Deltaprogramma en de daarbij behorende (organisatie)structuren slechts een marginale ruimte wordt geboden?

16

Hoe verhoudt dit zich tot het standpunt van de Kamer dat centraal enkel dat geregeld mag worden dat ook centraal geregeld moet worden en dat het inhoudelijk deel van de waterveiligheidsopgave maximaal op regionaal niveau moet worden ingevuld?

17

Waarom komt op het huidige in omloop gebracht kaartmateriaal ter voorbereiding van het Deltaprogramma – laatstelijk eind augustus 2009 – de Maas in het geheel niet voor, waarmee de Limburgse dijkkringgebieden (als bedoeld in de bijlage bij de wet tot herziening van de Wet op de waterkering 2005) niet aangegeven zijn op voor het hoogwater-beschermingsbeleid relevant kaartmateriaal? Heeft dit wellicht te maken met het feit dat deze dijkkringgebieden retentiegebied zijn voor het benedenstroomse deel van de rivier en/of het feit dat deze dijkkringgebieden onverkort deel uit maken van het Besluit rijksrivieren?

19

Wat is, ten aanzien van de Limburgse dijkkringgebieden, de stand van zaken van het project Veiligheid van Nederland in Kaart?

18

Wat zijn de consequenties van de aanbevelingen van de commissie Veerman voor de beoogde veiligheidsnormen voor de Zand- en de Grensmaas en hoe verhouden zich de beoogde veiligheidsnormen tot de door de commissie Veerman voorgestelde veiligheidsnormering?

20

Is het waar dat er in wet- en regelgeving lacunes bestaan op het gebied van de inzet van de Limburgse retentiegebieden? Zo ja, is het waar dat deze al door de commissie Luteijn zijn gesignaleerd en in 2003 door de provincie Limburg onder de aandacht zijn gebracht? Zo ja, waarom heeft u daar, ondanks herhaald aandringen van de kant van de provincie, tot op heden niet op gereageerd?

21

Wie is het bevoegd gezag ten aanzien van de inzet van retentiegebieden?

22

Welke overheidsinstantie(s) kan/kunnen aangesproken worden op de gevolgen van de inzet van retentiegebieden?

23

Wat heeft u gedaan met de aanbevelingen van de Departementale Auditdienst ten aanzien van de 13de Voortgangsrapportage?

12

Is het waar dat het waterschap en de bewoners van de gemeente Venlo een beschermingsniveau van 1:250 voldoende achten ten aanzien van de aan te leggen kademuren in Maasveld II in de gemeente Venlo? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot uw streven naar een beschermingsniveau van 1:1250?

13

Deelt u de mening dat de voorgestelde uitvoering van Maasveld II om te komen tot een beschermingsniveau van 1:1250 slechts schijnveiligheid biedt, omdat het water langs de zij- en achterkant vrij Maasveld II kan binnenstromen?

14

Wat zou de kostenbesparing bedragen als de beveiliging conform Maasveld I zou worden gerealiseerd?

24

Hoeveel partijen hebben inmiddels een beroep gedaan op de Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999 en welke bedragen zijn daarmee gemoeid?

25

Bestaat de mogelijkheid dat de hoogwatergeul Well – Aaijen vanwege archeologische waarden niet zal kunnen worden uitgediept? Zo ja, wat is het alternatieve plan?

26

Heeft er, voorafgaand aan het bekend maken van het voornemen van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) om een of meerdere terreinen in het Maaspark Well, dat onderdeel is van de plannen voor de realisatie van de hoogwatergeul Well – Aaijen, als archeologisch monument aan te wijzen, mede gelet op het in het geding zijnde hoogwaterbeschermingsbelang, overleg tussen u en uw ambtsgenoot van OCW plaatsgevonden? Zo ja, wat heeft u in dat overleg ingebracht? Zo nee, hoe is dan bij de ontwikkeling van Tracébesluiten, zoals ten behoeve van de hoogwatergeul, de interdepartementale afstemming en coördinatie geregeld?

27

Is het ministerie van OCW – uit het oogpunt van door haar te behartigen archeologische belangen – voldoende betrokken geweest bij de voorbereiding van het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute?

28

Is het gebruikelijk dat de minister van OCW, na vaststelling van een Tracébesluit en vergunningverlening voor projecten, een voornemen tot aanwijzing als een archeologisch monument kenbaar maakt?

29

Kunt u inmiddels aangeven of er vertraging zal ontstaan in de realisatie van de hoogwatergeul, respectievelijk het Maaspark? Zo ja, hoeveel?

30

Welke extra kosten zijn naar aanleiding van het voornemen van OCW voor de zelfrealisator ontstaan?

31

Acht u het, onder omstandigheden zoals die in dit geval aan de orde zijn, redelijk dat rechtstreeks uit overheidshandelen voortkomende meerkosten voor rekening van burgers en bedrijven komen? Zo ja, waarom, gelet op de publieke belangen die in het geding zijn?

32

Welke acties heeft u ondernomen om vertraging in de realisatie van de hoogwatergeul, respectievelijk het Maaspark, te voorkomen en de meerkosten te beperken?

33

Bent u bereid om met uw ambtsgenoot van OCW in overleg te treden om te zorgen dat de voorgenomen aanwijzing niet tot vertraging zal leiden?

- 34
Vormt de voorgenomen aanwijzing een opmaat voor nog meer archeologische kosten dan al in dit project zijn betaald, danwel worden voorzien?
- 35
Hoe wordt in de projecten langs de andere grote rivieren om gegaan met het belang van de archeologie?
- 36
Zijn er ook projecten langs de andere grote rivieren waarbij archeologie een kostenpost vormt in de orde van grootte van miljoenen euro's? Zo nee, hoe komt dat?
- 37
Wat is het geraamde bedrag voor archeologisch onderzoek bij de realisatie van de hoogwatergeul en gebiedsontwikkeling bij Kampen?
- 38
Is het denkbaar dat de substantiële kosten ten behoeve van archeologisch onderzoek een belemmering zullen blijken te vormen voor de projecten die in gang gezet zijn om meer ruimte voor de Maas te creëren ten behoeve van de hoogwaterbescherming? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot de overige projecten in het rivierengebied en onderschrijft u dan de stelling dat de wet- en regelgeving ten aanzien van archeologie strenger is en veel belemmerender werkt dan die ten aanzien van natuur?
- 39
Indien wet- en regelgeving dermate belemmerend is, hoe kunnen democratisch gekozen organen dan nog tot afwegingen komen ten aanzien van ontwikkelingen en projecten waarvan het maatschappelijk nut en de noodzaak op voorhand als aannemelijk mag worden verondersteld?
- 40
Bent u bereid om met uw ambtsgenoot van OCW afspraken te maken om te komen tot een andere aanpak van de archeologische waarden, zodanig dat daar minder tijd en geld aan hoeven te worden besteed?
- 41
Zijn de voor de grondverwerving in de nevengeulen Baarlo en Afferden en voor het natuur(compensatie)gebied Heukelomse beek vereiste uitgaven in de begrotingen van LNV en VenW opgenomen?
- 42
Wat is het tijdschema voor het ontwerp en de uitvoering van de projecten nevengeulen en Heukelomse beek?
- 43
Is er sprake van vertraging van de voortgang bij de projecten nevengeulen en Heukelomse beek? Zo ja, wordt dat veroorzaakt door het ontbreken van financiële middelen voor deze projecten?
- 44
Waarom worden (vermeende) «tegenvallende invloeden» bij het project Grensmaas met de overheid besproken worden, als het project voor rekening en risico van het Consortium Grensmaas uitgevoerd?
- 45
Kunnen deze (vermeende) «tegenvallende invloeden» de uitvoering van het project Grensmaas in gevaar brengen? Zo ja, hoe wordt dan

omgegaan met het principe «voor eigen rekening en risico van het Consortium Grensmaas?

46

Kunt u meerjarig inzicht geven in de subsidiestromen voor de grondverwerking ten behoeve van de (eind-)bestemming natuur in het project Grensmaas?

47

Zijn deze subsidiestromen toereikend om aan de rijksverplichtingen uit de Uitvoeringsovereenkomst Grensmaas te voldoen? Zo nee, geldt hier dan de regel dat sprake is van verplichte rijksuitgaven? Zo nee, waarom niet?

48

Is het waar dat de provincie Limburg u in haar brief van februari 2009 al heeft verzocht om gezamenlijk een genuanceerd standpunt en beleid te formuleren ten aanzien van de sluitstukkaden?

49

Hoe ver u bent gevorderd met het overleg met de regio over de sluitstukkaden en doen zich in dat traject belemmeringen voor? Zo ja, welke?

50

Heeft de aanleg van de zogenoemde sluitstukkaden de knelpunten die in het kader van de Integrale Verkenning Maas zijn onderkend, vergroot? Zo ja, in hoeverre?

51

Op welke wijze zouden toekomstige projecten in de Limburgse Maasvallei in aanmerking kunnen komen voor een financiering zoals die recent beschikbaar is gesteld voor de hoogwatergeul en gebiedsontwikkeling bij Kampen?

52

Hoe en waar worden extra kosten voor kaden en sluitstukkaden opgevangen?

53

Hoe wordt voorzien in voldoende reserve voor toekomstige onvoorziene tegenvallers?